
Zápis ze zasedání Sociální komise AS UK ze dne 20. května 2024

Přítomni: Bc. Marek **Boňko** (FSV), Mgr. Kristýna **Bubeníková** (PřF), Bc. Jakub **Čech** (PřF), RNDr. Andrej **Farkaš** (MFF), Marek **Lentvorský** (FHS), Karel **Mikulčák** (LFP), doc. PhDr. Zbyněk **Němec**, Ph.D. (PedF), Jan **Tkáčik** (ETF), Matyáš **Uvára** (2.LF), Bc. Veronika **Vohlídková** (PedF)

Hosté: Lenka **Henebergová** (KR), Kateřina **Hovorková** (UK Point), Mgr. Tomáš **Konečný** (UK Point), Michal **Mikeska** (Charlie z.s.), Jonáš **Vala** (3.LF), Mgr. Šárka **Vohlídalová** (UK Point)

Program

1. Zahájení a schválení programu zasedání
2. Schválení zápisu ze zasedání Sociální komise AS UK ze dne 18. března 2024
3. Podpora zájmové činnosti na UK
 - a) Český LGBTQ+ Networking, Charlie z. s. (jednorázová podpora)
4. Diskuse k revizi Pravidel zájmové podpory na UK
5. Diskuse k psychologické podpoře na UK
6. Různé

1. Zahájení a schválení programu zasedání

Bc. Boňko, předseda Sociální komise AS UK, přivítal všechny přítomné a zahájil zasedání Sociální komise AS UK, které se konalo prezenčně ve Velké zasedací síni Karolina. Navržený program zasedání byl schválen tichým souhlasem.

2. Schválení zápisu ze zasedání Sociální komise AS UK ze dne 18. března 2024

Bc.Boňko, předseda Sociální komise AS UK, uvedl, že k zápisu ze zasedání Sociální komise AS UK konaného dne 18. března 2024 nebyly doručeny připomínky. Zápis byl schválen tichým souhlasem.

3. Podpora zájmové činnosti studentů na UK

Bc.Boňko, předseda Sociální komise AS UK, uvedl tento bod.

a. Charlie z. s.

Bc.Boňko, předseda Sociální komise AS UK, uvedl tento bod a požádal zástupce předkladatele o představení žádosti. Michal **Mikeska** uvedl, že spolek působí na celé UK a jeho aktuálním cílem je rozšířit své působení mimo Prahu a navázat spolupráci s tematicky podobně zaměřenými spolky z dalších univerzit. Za tím účelem proběhla dne 9. dubna 2024 akce První český LGBTQ+ networking v Kampusu Hybernská. Byly osloveny všechny spolky zabývající se queer problematikou, se všemi se spolek Charlie pokusil navázat spolupráci.

Bc. Boňko uvedl, že požadovaná částka činí 4.446,18 Kč.

Dr. Farkaš uvedl, že jeho dotaz nesměruje na spolek Charlie, jehož žádost podporuje, ale ve formuláři ho zarazilo, že přestože se jedná o jednorázovou akci, je tam kolonka pro předpokládané náklady na příští rok. Ví, že formuláře se stále ladí, ale tato kolonka mu přijde ve formuláři nadbytečná. **Mgr. Konečný** uvedl, že informace slouží k výpočtu celkové míry podpory od UK, aby byla jistota, že výše nepřesahuje stanovené limity. **Dr. Farkaš** upřesnil, že nemá na mysli ukazatele pro aktuální rok, ale předpoklad pro rok následující, který mu pro žádost přijde irelevantní.

Usnesení

„Sociální komise AS UK doporučuje J. M. paní rektorce podpořit akci „Český LGBTQ+ networking“ žadatele „Charlie, z. s.“ částkou 4 446,18 Kč, a to v souladu s čl. 3 odst. 1 Opatření rektora č. 43/2023 a Pravidly podpory zájmové činnosti studentů.“

9 pro – 0 proti – 1 zdrž.

Schváleno

4. Diskuse k revizi Pravidel zájmové podpory na UK

Bc.Boňko, předseda Sociální komise AS UK, uvedl, že Mgr. Konečný avizoval, že bude probíhat revize Pravidel podpory zájmové činnosti na UK na základě sebraných podnětů. Cíl je, aby revize proběhla na podzim letošního roku. Vyzval členy Sociální komise AS UK, aby své návrhy a komentáře vkládali do zasláného formuláře.

Dr. Farkaš uvedl, že je dobře, že se předpis otevře, ale přišlo by mu vhodné do diskuse a sbírání podnětů zapojit spolky, které o podporu žádaly, a dotázat se jich, jaká byla jejich zkušenost včetně zkušenosti s komunikací s UK Pointem a právním odborem RUK. **Bc. Boňko** uvedl, že zapojení žadatelů do získávání zpětné vazby je možnost. Zároveň je

třeba doladit některé otázky na straně UK a reflektovat historickou zkušenost, například že ze zájmové podpory nemají být podporovány plesy či seznamovky, což žadatelé nemohli z předpisu vyčíst. Druhou oblastí je stanovení lhůt pro jednotlivé úkony, aby se celý proces ztransparentnil.

Mgr. Konečný uvedl, že je to součást větší revize předpisů na celé UK. Probíhají konzultace s právním i ekonomickým odborem RUK. Změny, na kterých panuje shoda, se týkají ujasnění některých záležitostí z hlediska ekonomické roviny, případně stanovení nějakých fixních termínů. Není pravda, že by v předpisu lhůty nyní nebyly, ale jsou vázané na rozhodnutí Sociální komise AS UK, zápis tedy musí být nejprve zveřejněn, což působí prostoje. Stejně tak se budou upravovat drobnosti, které činnost ulehčí, například možnost propůjčovat spolkům propagační předměty či umožnit jim umisťovat sídlo na UK. Obecně bude snaha o to, aby peníze byly vyplaceny do tří měsíců od podání žádosti.

Bc. Boňko tlumočil podnět kolegyně Hejdukové z mailu, že by bylo vhodné, aby spolky, které podporu čerpají, byly zveřejněny na stránkách UK. **Mgr. Konečný** uvedl, že seznam za uplynulý rok existuje, ale není si přesně jistý, kde je zveřejněn. Zároveň jsou tyto spolky prezentovány v newsletteru.

Bc. Boňko se dále dotázal, zda UK Point organizuje se spolky pravidelné schůzky. **Mgr. Konečný** uvedl, že schůzky probíhají každý semestr, vždy se tam prezentují relevantní informace z činnosti UK Pointu. **Bc. Boňko** požádal, aby byla do budoucna informace o konání takové schůzky zasílána i Sociální komisi AS UK.

5. Diskuse k psychologické podpoře na UK

Bc.Boňko, předseda Sociální komise AS UK, uvedl tento bod s tím, že jeho zařazení na program dnešního zasedání vychází z diskuse na výjezdním zasedání SK AS UK a podnětu Bc. Čecha. Diskuse se měla týkat toho, jakým způsobem psychologická pomoc na UK funguje a jaký je prostor pro zlepšení. Požádal Bc. Čecha o úvodní slovo.

Bc. Čech uvedl, že UK by měla nabídnout adekvátní psychologickou pomoc svým studentům, protože je to požadavek v rámci zajišťování podpůrných služeb a v rámci institucionální akreditace je to její povinnost. Dlouhodobě se ví, že nedostatek psychologické pomoci je problém, z krátkodobého hlediska na něj upozornila tragédie na FF UK. Jediné řešení, po kterém volá, je centralizace všech poradenských služeb do jedné aplikace a jednoho univerzitního systému, a to včetně fakultních poraden, protože v současnosti je péče a podpora na fakultách roztržštěná. S kapacitou, která celkově vzhledem k množství fakultních poraden nejspíš není úplně malá, neumíme efektivně pracovat a pomoc využívat. V současné chvíli je v univerzitní aplikaci do konce akademického roku jeden volný termín. Domnívá se, že by nabídka měla být na jednom místě, aby člověk, který chce psychologickou pomoc využít, k ní měl co nejjednodušší přístup. Objednávat se po emailu je neefektivní plýtvání lidskými silami. Klade si otázku, jakou by například vražovi z FF UK (coby psychicky narušenému jedinci) stát či UK nabídl alternativu, pokud by chtěl psychologickou pomoc využít. V současnosti dle jeho názoru žádnou alternativu nenabízíme a bylo by dobré se tím zabývat, než bude pozdě.

Mgr. Vohlídalová se dotázala, zda to Bc. Čech vnímá tak, že pokud má poradna na jedné fakultě volné kapacity, měla by je nabídnout studentům jiných fakult. **Bc. Čech** uvedl, že jeho názor je, že by to tak být mělo. Některé fakulty to tak dělají už dnes, akorát se o tom neví. Pokud by to některá fakulta nabízela nechtěla, dá se to technicky vyřešit v rámci systému tak, že se tam termíny v její poradně nebudou zobrazovat.

Ing. Henebergová uvedla, že pokud centralizace vzejde jako podnět ze Sociální komise AS UK, UK point to začne řešit. Neumí odhadnout, za jak dlouho to bude z hlediska technických a lidských kapacit proveditelné. Po FF UK se identifikovala různorodost psychologických služeb a metod psychologické podpory mezi těmi, kdo jí poskytují. UK Point má vytipováno několik skupin podpor, které budou od října průběžně nabízeny. Bude to volnočasová aktivita, která bude přicházet ještě předtím, než bude člověku špatně. Předpokládá se, že touto formou UK point dokáže obsloužit mnoho studentů. Skupinové aktivity jsou méně finančně náročné a umožňují vytipovat jedince, kteří jsou na tom opravdu špatně. V současné chvíli chce tedy UK Point psychologickou podporu řešit takto. Byl také nabrán nový externí kolega do „centra odolnosti“.

Bc. Boňko uvedl, že se též domnívá, že cesta sjednocení by byla vhodná, protože způsoby rezervací se výrazně liší fakultu od fakulty.

Bc. Čech uvedl, že nejde jen o to, aby student využil pomoc co nejdříve, ale o to, aby byly síly, které na fakultách máme, efektivně využity. Má pocit, že na fakultách se psychologické poradny zaváděly proto, že měly pocit, že to UK tehdy zajišťovala málo. Vznikly jako suplování nějaké služby, kterou dává smysl řešit spíše centrálně a jednotně. Rád by se dozvěděl, zda si ostatní myslí, že by se fakulty bránily tomu, aby byl systém centralizován alespoň v jedné aplikaci.

Mgr. Bubeníková uvedla, že má pocit, že na PřF byla primárně psychologická pomoc vytvořena pro studenty se specifickými potřebami, čemuž odpovídá i dostupná kapacita. Často se na své zástupce v akademickém senátu obraceli studenti, že se na ně nedostává, ale nevěděli, že existuje i centrální poradna na UK, protože je tam z fakulty nikdo neodkázal. Domnívá se, že průměrný doktorand, který pociťuje syndrom vyhoření, nebude chtít jít na skupinovou terapii nebo se na ní objednávat emailem.

Dr. Farkaš uvedl, že na MFF byla psychologická poradna založena nedávno, takže si pamatuje, že impuls byl, že centrálně poskytované služby vůbec neodpovídaly tomu, co fakulta požaduje. Proto MFF přistoupila k atypickému řešení a má nasmlouvanou neziskovou organizaci, která poskytuje psychologickou pomoc, a zároveň koordinátorku poradenských služeb, která má terapeutický výcvik a je schopná jednotlivé případy rozdělit. Systém zatím velmi dobře funguje a spustila ho právě ta frustrace z nedostupnosti služeb poskytovaných UK Pointem. Dále uvedl, že až do tragické události na FF UK se na RUK za poslední dva roky v této oblasti nic nezměnilo, a to i přesto, že psychologická pomoc byla součástí volebního programu J. M. paní rektorky. Přijde mu jako zásadní chyba, že až taková událost na situaci upozornila. Centralizace musí přijít i s posílením služeb, protože centra na fakultách jsou zahlcené stejně jako centrální kapacity.

Mgr. Vohlídalová uvedla, že UK Point se psychologické pomoci začal intenzivně věnovat před pandemií a lobbval za to, aby fakulty měly vlastní psychologické poradny. Na PedF a FF UK byly historicky psychologické poradny, ale některé fakulty je neměly a centrum to není schopné zafinancovat pro všechny. Od roku 2021 se kapacita zdvojnásobila. Aby byla poptávka uspokojena a eliminovaly se čekací doby, bylo by na to potřeba okolo 1 milionu Kč navíc a nové prostory, což není reálné. Aplikace se vyvíjela více než rok a bohužel nedostačuje svou kapacitou, je zahlcená a musí se průběžně mazat a pokud by se do ní v tomto stavu pustily i fakulty, ještě více by jí to zpomalilo. Nepřijde jí tak hrozné se objednávat do psychologické poradny emailem. **Ing. Henebergová** uvedla, že jeden úkol bude podívat se na to, jaké mají fakulty na psychologickou pomoc zdroje financování. Z toho bude vycházet i možnost centralizace.

Doc. Němec uvedl, že je pro, aby se tímto tématem komise zabývala, zároveň si ale klade otázku, kde je hranice role univerzity, co by ještě měla dělat ona a co jiné státní instituce. Je dobře vytvořit co největší podpůrnou síť pro studenty, ale když bude podpůrná síť velká a intenzivní, je třeba si klást otázku, co se studentem bude až dostuduje, pokud tato podpora nebude mít návaznost. Je otázka, zda by východiskem skutečně nebyla větší centralizace, aby si to fakulty nedělaly samy, ale celouniverzitně by tuto problematiku zaštitilo jedno pracoviště. Pak je otázka, jestli toto pracoviště musí být nutně univerzitního charakteru. Univerzita v Ústí nad Labem například před rokem otevírala vlastní klinické pracoviště. **Ing. Henebergová** uvedla, že se chceme posunout směrem k posilování odolnosti. Nikdo nechce, aby výuka na vysoké škole vypadala tak, aby ve chvíli, kdy student absoluuje, byl v šoku z toho, jak vypadá svět. Posilování odolnosti v bezpečném prostředí je směr, kterým se chce UK vydat. Na FF UK vzniklo uskupení studentů Peerko a nyní se diskutuje o tom, jaký status budou mít. Jsou schopni saturovat velkou míru podpory studentů na úrovni peer programu a jedná s PedF o vzniku podobného uskupení tam. Co se týče externích subjektů, integrovaný záchranný systém v ČR je veliký a počet neziskovek, které nabízejí různé služby a jsou navázané na Národní ústav duševního zdraví je vysoký.

Mgr. Bubeníková poznamenala, že v současné době je velmi využívána online terapie, což by mohlo vyřešit problém s financemi a prostory a někomu to může vyhovovat. Mohlo by se alespoň vyzkoušet, jestli je o to zájem. **Mgr. Vohlídalová** uvedla, že z finančního hlediska jsou obě formy terapie stejné, ušetří se pouze prostor.

Vala uvedl, že centralizace dává podle něj smysl, pokud to skutečně přinese zvýšení kvality dané služby. Z aktuálně dostupných informací vyplývá, že by se to v důsledku centralizace v rámci aplikace zřejmě nestalo. I tak mu přijde varianta aplikace lepší než emaily. Mezi vrstevníky si všimá, že je pro ně přijatelnější něco naklikat než posílat emaily. Na druhou stranu je pravda, že není jednoduché se správně zařadit do té kategorie, která přinese vhodnou formu pomoci. **Ing. Henebergová** uvedla, že k tomu právě slouží skupinové terapie, kde odborník pozná, co člověk potřebuje. I když se vymyslí ideální systém, člověk se přihlásí až ve chvíli, kdy ví, že mu není dobře, což je ale malé procento lidí. Je třeba dostat do péče ty, kteří by se o ni sami nepřihlásili.

Bc. Vohlídková uvedla, že po tragédii na FF UK se získala vysoká částka prostřednictvím Nadačního fondu UK. Domnívala se, že by to mohlo umožnit otázku psychologické pomoci a prevence vyřešit pořádně. Dotázala se, zda je z toho, co vybral Nadační fond UK, nějaká část vyčleněná na psychologickou pomoc. Dále se v návaznosti na zmíněné studentské praxe dotázala, zda studenti budou mít tuto praxi placenou nebo to budou dělat zadarmo. **Ing. Henebergová** uvedla, že na poslední otázku neumí odpovědět, na FTVS se na Peerko vybralo na donio.cz zhruba 50 tisíc Kč. O tom, že by to studenti měli jako praxi hrazenou prostřednictvím stipendií Peerko jedná s FF UK. Co se týče Nadačního fondu UK, sbírka byla cíleně vypsána pro oběti a zasažené. V tuto chvíli jsou tam tři kategorie: pozůstalé rodiny (téměř polovina financí), zranění (zhruba třetina financí) a skupinová psychologická pomoc. Není možné tyto prostředky cílit na individuální psychologickou péči, protože nelze identifikovat, do jaké míry byli jedinci zasaženi událostmi na FF UK, což je podmínka poskytnutí prostředků ze sbírky Nadačního fondu UK.

Dr. Farkaš uvedl, že z důvodu přístupu vedení UK k Nadačnímu fondu UK a tím spojeného nedostatku podpory rezignoval na funkci tajemníka Nadačního fondu UK. Od té doby, co byla sbírka vyhlášena, on sám i UK jasně komunikovala, že finance budou určené i na psychologickou pomoc. Při komunikaci s dárci, všichni říkali, že je třeba prostředky použít tak, aby byla psychologická pomoc otevřená co nejširšímu množství lidí. Toto je signál od dárců, který nebyl vyslyšen. Mohlo to být vhodným impulsem pro rozšíření psychologické podpory. Aktuálně dostupnou službou UK Pointu nejsme schopni pochytit ani ty, kteří jsou schopni si říct o pomoc, a hovořit v této fázi o identifikaci těch, kteří toho schopni nejsou, je předčasná. Návrh kolegyně Polákové na využívání studentů pro naprogramování aplikace mu připadá nevhodný. Vývoj takové aplikace by stál 100 až 200 tisíc Kč a vzhledem k objemu financí, které vedení UK vynakládá na jiné aktivity, by využití komerční služby bylo rozumné na rozdíl od snahy opět něco tvořit na koleni. **Ing. Henebergová** uvedla, že v tom, na čem byla dohoda, UK Point pokračuje, a předpokládá, že v dalším akademickém roce skupinové aktivity nadále poběží. **Dr. Farkaš** uvedl, že pointa je, zda je to skutečně pro všechny. **Ing. Henebergová** uvedla, že volná místa stále jsou. Všichni se tam mohou přihlašovat. **Dr. Farkaš** poznamenal, že je to v rozporu s tím, co **Ing. Henebergová** říkala před chvílí, tedy že se nemohou hlásit lidi, co nemají nic společného s tragédií na FF UK. **Ing. Henebergová** uvedla, že některé termíny byly přednostně nabídnuté FF UK, ale od začátku to bylo otevřené pro všechny. **Dr. Farkaš** poznamenal, že od začátku to nebylo ani zveřejňované, naopak to bylo pouze takto nabízeno. **Ing. Henebergová** uvedla, že kolegyně z UK Pointu doplní, kde všude byla nabídka inzerována.

Dr. Farkaš uvedl, že jedna z věcí, kterou navrhoval, ale nedošlo k ní, bylo využití prostředků z NF UK na zasmulování neziskových organizací, které by poskytovaly psychologickou pomoc a doplnily chybějící kapacity nejen ve skupinových terapiích. Nyní některé neziskové organizace stále poskytují individuální terapie pro bono, ale UK nemůže zneužívat dobrou vůli těchto organizací po tragédii na FF UK, zvláště v případě, kdy v NF UK na to peníze jsou. Další věc je, že administrativně je nemožné zvládnout individuální žádosti, zvláště když NF UK nemá potřebný aparát ani tajemníka.

Bc. Čech uvedl, že se všichni shodneme, že bychom měli hledat cesty, jak do systému psychologické poradny přinášet peníze a využít je co nejefektivněji. Další otázka je, zda ve chvíli, kdy se diskutuje změna Principů pro rozdělování

příspěvků a dotací na UK pro rok 2025, na Ekonomické komisi AS UK nenavrhnout navýšení částky na rektorátní psychologickou pomoc. Na příštím zasedání Sociální komise AS UK, pokud k centralizaci nebude vůle, by bylo vhodné přijmout usnesení v tom smyslu, že takový postup doporučuje. Bylo by vhodné, kdyby se z této otázky udělal stálý bod jednání Sociální komise AS UK. Řešení těch případů, kdy si student o pomoc neumí říct, je předčasné, protože UK neumí uspokojit ani ty, kteří si o ni říct umí. Souhlasí s doc. Němcem, že není úkolem univerzit v tomto suplovat stát, stát však bohužel v oblasti duševního zdraví selhal a je to malá troška, jak může UK řešení celospolečenského problému přispět. Avizoval, že na dnešním zasedání Studijní komise AS UK chce také otevřít otázku kapacity relevantních studijních oborů (psychologie).

Hovorková uvedla, že se neustále bavíme o psychologickém poradenství, ale to, aby se lidé do této fáze vůbec nedostali, závisí na spoustě dalších faktorů, o které se UK Point snaží. Jde například o budování kontaktů a zasiťování studentů či kariérní poradenství. Tyto služby by měly být posíleny, aby se psychologickým poradnám ulevilo.

Bc. Boňko uzavřel tento bod s tím, že proběhlá diskuse byl dobrý začátek pro identifikaci nejproblematictějších bodů.

Dr. Farkaš doplnil, že je to také jeden z výstupů proběhlého výjezdního zasedání SK AS UK.

6. Různé

V tomto bodě nikdo nevystoupil.

Bc. Boňko, předseda Sociální komise AS UK, poděkoval všem za účast a zasedání ukončil.

Zapsala: Mgr. Anna Matoušková, tajemnice Legislativní komise AS UK

Vidi: Bc. Marek Boňko, předseda Sociální komise AS UK